

УДК 65.012.4

СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ

Студ. І.М. Коротенко, гр. БІМ-1-16

Науковий керівник доц. Т.О. Харченко

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Метою дисертаційної роботи є розвиток теоретико-методологічних засад щодо формування та реалізації стратегій інноваційної діяльності комерційних банків. Поставлена мета обумовила необхідність у виконанні наступних завдань: з'ясувати економічну сутність, умови виникнення та класифікаційні ознаки банківських інновацій як теоретичну основу формування стратегій інноваційної діяльності комерційних банків

Об'єкт і предмет дослідження. Об'єктом дослідження є процес інноваційної діяльності комерційних банків.

Предметом дослідження виступають теоретичні аспекти формування й реалізації стратегій інноваційної діяльності комерційних банків.

Методи та засоби дослідження. Методологічною базою дослідження слугують наступні наукові методи: теоретичного узагальнення, аналізу та синтезу, ідеалізації, індукції та дедукції, формалізації та інші.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Набуло подальшого розвитку теоретичне обґрунтування факторів впливу на інноваційну діяльність комерційних банків у частині аналізу таких інституційних чинників, як система регулювання банківської діяльності, система захисту прав інтелектуальної власності та концепція корпоративної соціальної відповідальності.

Результати дослідження. В останні десятиліття у банківській сфері на світовому рівні простежується стійка тенденція ускладнення традиційних видів діяльності, збільшення різноманіття банківських продуктів та вдосконалення їх якісних характеристик. Процеси надання банківських послуг кардинально змінюються під впливом новітніх інформаційних, телекомунікаційних та фінансових технологій. Суттєві якісні зрушення відбуваються також при визначенні організаційних умов та методів досягнення поставлених цілей у процесі управління комерційними банками. Зазначені зміни є відображенням постійного впровадження банками інновацій, що дозволяє їм успішно функціонувати на фінансових ринках в умовах жорсткої конкуренції, складної макроекономічної ситуації та посилення вимог щодо забезпечення їх ефективного функціонування з боку всіх зацікавлених сторін.

Досвід свідчить, що інновації стають для банків стабільним джерелом зростання лише за умови стратегічного підходу до управління інноваційною діяльністю. Це твердження стосується як банків розвинутих країн, так і банківських установ країн, які не так давно стали на шлях ринкового розвитку, у тому числі й України. Втім, перед вітчизняними банками постають значно складніші проблеми, оскільки сама система стратегічного управління у них знаходиться на стадії становлення. Тому об'єктивно виникає потреба у подальшому розвитку теоретико-методологічних засад стратегічного управління інноваційною діяльністю комерційних банків на основі поєднання використання теоретичного доробку вітчизняної та зарубіжної науки з аналізом світового досвіду інноваційного розвитку банків.

Банківська система, будучи невід'ємною складовою національної економіки, розвивається у руслі загальних соціально-економічних тенденцій сучасного світу. Тому, незважаючи на внутрішньо притаманний банківництву, як виду фінансової

діяльності, консерватизм, комерційні банки активно здійснюють різнопланову інноваційну діяльність, яка розглядається ними як найперспективніше джерело розвитку бізнесу та шлях підвищення його ефективності.

Враховуючи практику діяльності комерційних банків у вітчизняній та зарубіжній літературі існують різні підходи щодо визначення сутності банківських інновацій, які встановлюють неповну тотожність понять «фінансові» та «банківські» інновації, які достатньо часто використовуються науковцями як синоніми. Встановлено, що фінансові інновації, впровадження яких складає суттєву частину інноваційної діяльності банків, одночасно включають й інші, небанківські, фінансові інструменти та технології. У той же час банки, будучи суб'єктами підприємництва, реалізують не тільки фінансові, а й технологічні, маркетингові, організаційні та інші інновації. Отже, інновації є «банківськими» з точки зору суб'єкта їх впровадження й «фінансовими» – з точки зору сфери їх втілення.

Запропоноване розмежування дає можливість обґрунтувати два підходи до визначення інновацій у банківстві. У вузькому розумінні банківські інновації запропоновано визначати як впровадження нових або суттєво вдосконалених банківських продуктів і послуг, які відповідають існуючим або потенційним фінансовим потребам клієнтів, власним інтересам банку та вимогам банківського законодавства, надають зацікавленим сторонам додаткові вигоди й є результатами банківського інжинірингу. До особливостей процесу їх впровадження віднесено високу швидкість дифузії, короткий період типізації, практичну відсутність стадії наукових досліджень, невеликі обсяги фінансування.

У широкому розумінні банківські інновації характеризуються як процес створення додаткової цінності для клієнтів, працівників та власників банку шляхом внесення якісних змін в усі сфери його діяльності - продукти, послуги, процеси, бізнес-моделі та стратегії, що стали результатом практичної реалізації нових ідей, знань та стороннього досвіду. Такий підхід відкриває шлях до здійснення комплексного збалансованого інноваційного розвитку банку як суб'єкта, що здійснює підприємницьку діяльність у фінансовому секторі національної економіки.

Висновки. Проведене дослідження дозволило зробити висновок, що у наш час інноваційна діяльність банків є об'єктивним явищем. В умовах динамічного середовища та конкуренції з традиційними та новими учасниками ринків фінансових послуг вигідним стане становище «поза конкуренцією», яке забезпечується застосуванням у сфері банківництва концепції ціннісної інновації, що передбачає створення нових ринків як результату глибокого переосмислення існуючих клієнтських потреб або формування цілковито нових потреб споживачів.

Ключові слова. Банківський менеджмент, банківські інновації, банківська діяльність, інновації, інноваційна стратегія.

ЛІТЕРАТУРА

1. Єгоричева С.Б. Інноваційна діяльність комерційних банків: стратегічні аспекти: монографія / С.Б. Єгоричева – Полтава : ТОВ «АСМІ», 2010. – 348 с.
2. Харченко Т. О. Особливості формування стратегії розвитку організації на основі життєвого циклу / Т. О. Харченко, А. І. Патлайчук // Збірник наукових праць «Проблеми системного підходу в економіці» Національного авіаційного університету Випуск 6 (62) Частина 2 – К.: НАУ, 2017. – с. 32-37
3. Kharchenko T. O. Innovative climate as the main concept of the state innovation policy / Kharchenko T. O. // Virtus: Scientific Journal / Editor-in-Chief M.A. Zhurba – March № 12, 2017. – с.253-255